

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Iosephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 11. Vera de veritate Paternitatis D. Iosephi ad Christum sententia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

Verbum, ut scilicet partus ejus celaretur diabolo, & ne Judæi possent habere pretextum Christum despiciendi & abjiciendi tanquam illegitimum.

XVI. Confirmatur hæc doctrina ex Evangelio, nam Matthæi cap. 2. vers. 13. dicitur, *Eccæ Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph dicens, surge, accipe puerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum, &c.* & infra vers. 19. & 20. *Defuncto autem Herode: Eccæ Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph in Ægypto dicens, surge, accipe puerum & Matrem ejus, & vade in terram Israël, defuncti sunt enim qui querebant animam pueri.* Ubi vides semper primò puerum commendari D. Iosepho, deinde Matrem ejus, ut ex hoc agnoscas ipsum propter puerum, primò præcipuè electum, deinde propter Matrem.

XVII. Querit Ugo Charenis in cap. 2. Matthæi cur Divus Iosephus in Evangelio dictus fuerit vir Mariæ antequam illa JESUM pareret, ne utique autem amplius postquam JESUS editus est in lucem: & respondet Ugo ad illa verba: *Invenimus puerum cum Maria Matre ejus, ex mente Divi Hilarii hoc modo, Dicit Hilarius super istum locum, quod Ioseph non legitur post natiuitatem Christi vir Mariæ dictus, in quo innuitur, quod ante natiuitatem vir ejus dicebatur quasi nutricius ad officium: sed post natum puerum non amplius dicitur vir, ut per hoc insinuetur quod Christo nato poterat ei pueri solatium sufficere. Ita Ugo Charenis.*

XVIII. Malim ego nec ut arbitror minus aptè per id insinuari Divum Iosephum totum utpote primariò & directè ut hic asserimus propter Christum electum: quare eo jam nato, & in lucem edito, quando tunc ejus officium principale erga puerum requirebatur, cessat Scriptura tum vocare virum Mariæ, & vocat Patrem JESU, utpote qui jam totus erat Christi.

XIX. Tandem in hujus nostri asserti confirmationem huc revocari possunt optime quæ à nobis dicta superius part. 2. tract. 1. Prologo 6.

XX. Non ergo tantum cogitavit Deus directè de Virgine, quando quidem ei destinavit D. Iosephum, ut haberet puritatis & innocentia suæ Custodem,

Tutorem, Testem, & Assertorem, verbo Sponsum, & conjugem, sed maxime de Verbo, ut haberet Patrem: quare uti verè Rex est, & meritò Rex appellandus, non ille solum ad quem Regnum jure devolutionis & successionis pervenit, sed etiam ille qui ad illud viâ electionis est euectus: Eodem planè modo nostro Sanctissimo Patriarchæ verè & propriè nomen Patris competit, & tribuitur justissimè: quamvis enim non sit Pater Christi naturâ seu generatione, est tamen Dei electione ex voluntate quæ efficacissima est, cum cum ad id elegerit Deus inter omnes homines, utpote tanquam solum tantæ dignitatis capacem, imò expressè condiderit ut esset Christi Pater ut diximus supra part. 1. tract. 1. Prolog. 8.

CAPUT XI.

*Vera de veritate Paternitatis
D. Iosephi ad Christum
Sententia.*

HABET Christus duplicem Patrem, unum in Cælis, alterum in terris: unum secundum quod Deus est ab æterno: alterum secundum quod homo est in tempore: certum enim est, & certissimum in divinis esse tres Personas, quamvis unicus sint Deus; & primam istius Trinitatis Personam esse verè Patrem secundæ: certum quoque est Divum Iosephum esse ejusdem secundæ Personæ, quatenus homo est, Patrem, & ita verè Patrem in doctrinâ Sancti Augustini sicut verè est Sponsus Beatæ Virginis. *Non tantum*, inquit ille Sanctus Doctor lib. 1. de nupt. & concupisc. cap. 11. *illa Mater, verum etiam ille Pater ejus sicut conjux Matris ejus.* Ex quo hoc conficio argumentum. D. Iosephus ex Augustino est Pater JESU sicut est conjux Matris ejus. Sed est verissimè conjux Matris ejus, ut docent omnes Theologi, immò censent alii, qui esse de fide propter loca illa Scripturæ clarissima, *Vir Mariæ de qua natus est JESUS qui vocatur Christus*, Matth. eap. 1. *Ioseph fili David noli timere accipere Mariam conjugem tuam.* Et alia Tractatu præcedenti Cap. 1. ergo

T r 3 eodem

eodem modo, idest verissimè est Pater Jesu. *ille Pater eius sicut coniux Matris eius.* Nec hoc ullatenus in dubium revocandum: Nam ut prosequitur ibidem Divus Augustinus, *Non enim potest mentiri Evangelium ubi legitur, Erant Pater Jesu & Mater mirantes super his quæ dicebantur de illo: Et hæc Beata Virginis ad Filium, Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus, & ego dolentes quærebamus te: & alia loca non pauca ejusdem virtutis & significationis.*

II. Verum quidem est hoc videri mirum nostræ rationi ex eo quod eum ipse minimè genuerit: Sed hoc non obstante debemus sincerè fideliterque credere talem esse, quandoquidem Deus qui nec falli potest nec fallere, ita dixerit, & ut firmius illud credamus cogitandum cum Dei potestas sit infinita & incomprehensibilis ipsum habere secreta quæ nec capere nec assequi possumus: ut proinde hæc in re, in quâ tam clarè se expressit Deus in Scripturis suis nullatenus dubitare liceat an ita sit.

III. Solùm restat difficultas in hæc Divi Iosephi, & illâ Patris æterni Paternitate, in quo sita sit utriusque ratio Paternitatis. Nam quoad primam: quomodo, quâve ratione prima Persona Sanctissimæ Trinitatis sit Pater secundæ non verò tertiæ, quis huc usque extricavit? Scio quidem primam Personam dici Patrem secundæ non verò tertiæ, eo quod illam genuerit non hanc: sed cum processio tertiæ, scilicet Spiritus sancti à Patre & Filio, sit processio viventis à vivente, æquè ac processio Filii, eandemque naturam divinam ex vi suæ processionis accipiat Spiritus sanctus, quam Filius ex vi suæ, quid causæ est quod processio Spiritus sancti non æquè erit & dicetur generatio, ut processio Filii? Nemo huc usque hunc nodum solvit, juxta illud Matthæi c. ii. vers. 27. *Nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem novit quis nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare.*

IV. Nec explicatio quæ est communis Doctorum Ordinis nostri, Corneio, Marasæ, Lezanæ, Lao, Zagaglia, Irenæi, Augustini à Virgine Mariâ, Sal-

manicensium post Doctorem Resolutum, nostrum dico Joannem Bachonium in 1. dist. 10. quæst. unicâ art. 5. quam doctissimè explicat & tradit noster Henricus à S. Ignatio in suâ Theol. Scholasticâ tom. 1. dist. 17. art. 1. Resol. 2. quæ dicit processionem Verbi potius esse generationem quàm processionem Spiritus sancti, quia processio Verbi est per intellectum, cujus proprius & specificus operandi modus est per assimilationem, non ita voluntatis per quam procedit Spiritus sanctus, plenè solvit nodum istum: quia licet sit probabilissima, sunt tamen adhuc aliæ multæ ex quibus aliqua non carent etiam suâ probilitate, nec hæc suâ difficultatè ut videre est apud Scholasticos.

Idem quod de primo Christi Patre secundum quod Deus est dixi, dicendum de secundo secundum quod homo est, idest de D. Iosepho: Patrem hunc, idest rationem secundum quam Divus Iosephus est Pater Christi, nemo novit nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare: hinc quemadmodum ibi tot & tam diversæ Theologorum inventiones ut illam rationem explicent, ita etiam hic: Neque hoc mirum: hæc enim paternitas ut illa singularis est, & sine exemplo, cui nulla unquam fuit similis, nec in æternum erit; quia reservata fuit hæc Christo Domino, ista D. Iosepho.

Quate sicut licet nemo plenè extricare possit quomodo prima Persona Trinitatis Sanctissimæ sit Pater, omnes tamen quotquot sunt fideles id firmissimè & religiosissimè credunt, quia Deus ita revelavit: Ita planè licet non capiamus, quomodò quâve ratione Divus Iosephus sit Pater Christi, esse tamen, quia Deus dixit, omninò credendum: & hoc nobis satis.

Itaque in hac materiâ de Divi Iosephi ad Christum paternitate, duplex est quæstio: prima an sit verè Pater Christi? circa quam nihil dubito, nec dubitari volo propter autoritatem Dei in suis Scripturis hic supra c. 1. n. 9. loquentis, quas id tam expressè asserentes in sensu vero accipiendæ esse ostendi cap. 5. idque etiam ex mente Sanctorum Patrum cap. 6.

Secunda

VIII. Secunda quaestio est quomodo quæve ratione sit verè Christi Pater? circa quam, sensum meum profero, verumtamen non nisi juxta dicta hoc c. n. 2. & 5. idest proficiens admodum difficilè esse ne dicam impossibile hoc nosse vel extricare omninò nisi Deus dederit: dedisse verò mihi haud præsumo: sed quia scio asinam homine occulationem, quando Deus dedit, & Caïpham prophetasse, idèd quod mihi quaerenti occurrit produco.

IX. Dico ergo, fundamentum proximum & verum hujus paternitatis singularissimæ & incomparabilis est suppletio causalitatis seu actionis Divi Josephi in productione Christi per Spiritum sanctum in Beatâ Virgine ejus tunc conjuge, ex præsuppositâ electione seu voluntate Dei de ejus in Patrem Christi evectione consequenter ex intentione faciendi ipsum Christi Patrem.

X. Hæc assertio patet ab ipsius explanatione. Deus ergo primò D. Josephum directè immediatè & actu ad ipsum in se terminato elegit, ut vidimus capite præcedenti, ut esset Pater Christi sublimissimo quo fieri potuit modo, quia de suâ Incarnatione voluit utrumque sexum summè honorare & extollere, eo tamen qui Christum decebat modo, quia in hoc divinissimo Mysterio omnia præcipuè & primariò propter Christum. Secundò, cum non deceret Christum ut cæteros homines ex operâ viri in hæc Virgine concipi, continentiam eidem Virgini & Divo Josepho quondam conjungendis inspiravit, & ab utroque obtinuit. Tertio, adveniente tempore divinitus præstituto quo ad executionem istius voluntatis & electionis æternæ procedendum fuit, voluit prius D. Josephum purissimæ Virgini conjugii, quam Christum in hæc concipi. Quarto, denique in ultimam hujus propositi executionem Spiritus sanctus in hanc sacratissimam ejusdem D. Josephi conjugem supervenit eamque virtute suâ fecundavit, sicque D. Josephus foetus illius divinissimi in eâ concepti Pater effectus est. Hæc omnia clarissima sunt.

XI. Cum ergo Spiritus sanctus ex intentione exequendi æterni decreti de Di-

vo Josepho in Patrem Christi evehendò, ad productionem Christi in Virgine processerit, & licet non deceret Christum de viro generari, non tamen prius Virgini obumbraverit eamque fecundare voluerit quàm hæc D. Josepho conjuncta esset, quis non videt manifestè sequi Spiritum sanctum D. Josephi in Virgine vices supplevisse? hæc autem suppletionem quænam aptior ratio fundandi istam D. Josephi paternitatem excogitari potest?

Hanc sententiam tam clarè explicatam eò securius amplector quo video illam fulciri doctrinâ Divi Augustini Tom. 10. serm. 63. de divers. cap. 20. ubi Augustissimus Doctor illis qui velent contradicere Evangelistis, vel illos suggillare quod Christi Genealogiam per Divum Josephum deduxerint, opponit D. Josephum eis hoc modo replicantem. *Quare non per me generationes vel ascenderent vel descenderent?* Et subjungit ipse D. Augustinus. *An dicitur ei quia non tu genuisti opere carnis tue? Sed respondebit nunquid & illa opere carnis suæ peperit?* quasi diceret, non Pro quo vide à nobis dicenda infra hoc Tract. cap. 16. Sect. 3. num. 18. & 19. Tum deinde subdit in rem nostram idem Sanctus Pater. *Quod Spiritus sanctus operatus est, utriusque operatus est.... Sed in eo sexu operatus est hoc quod etiâ marito nasceretur, quid clarius pro asserto nostro? quid enim quæso sonant, quid significant verba ista, Quod Spiritus sanctus operatus est, utriusque operatus est, sed in eo sexu quem parere decebat operatus est hoc quod etiam marito nasceretur.*

Probatur secundo, nostra assertio hoc modo: in generatione ordinariâ & naturali prolis, causalitas viri juncta mulieris causalitati est id quod facit virum Patrem naturalem seu generationem, ergo illud quod est loco hujus causalitatis requisitæ ex parte Divi Josephi in productione Christi, scilicet suppletio istius causalitatis (quam ipse ponere potuisset si decuisset) per Spiritum sanctum in Virgine jam D. Josephi uxore ex præsuppositâ ipsius electione & voluntate directâ de ipsius in Patrem Christi evectione ipsum facit Patrem Christi singulari illo modo innominabili quem Gerson vocat *quasi generationem*,

& quam dico ad eam reduci debere.
 XIV. Probatum tertio, ab auctoritate Sancti Petri Damiani Cardinalis episcopi. 31. ubi hæc habet: *Fuit procreatio IESU in Mariâ per Spiritum sanctum de consensu vero vel interpretativo viri sui Josephi.* Nonne enim hæc significant quod Spiritus sanctus quodammodo Divi Josephi voluntatem consulit ut Virginem fecundaret?

XV. In hanc quoque Sententiam abiit Eximius Cancellarius Parisiensis Joannes Gerson ante ducentos quinquaginta annos in serm. de Nativ. B. Virg. Mariæ habito coram Patribus Concilii Constantiensis considerat. 4. statim post init. cujus accipe ipsissima verba: *Fuit itaque Joseph Pater IESU reputatione, fuit Pater curatione quia nutritus, fuit tertio Pater generatione, non quidem suâ, sed Mariæ uxoris suæ cooperante Spiritu sancto, & quodammodo vices Josephi gerente, non virili semine, sed mystico spiramine.* Cui ad stipulatur Doctissimus ex Societate Jesu P. Salmeron. tom. 3. tr. 38. ubi sic ille: *Virum Mariæ intellige, & intellige in omnibus, exceptâ carnis copulâ, quæ suppleta est per Spiritum sanctum.*

XVI. Itaque cum in formatione prolis, vir & mulier seorsim, sint tantum causa partiales prolis, quæ necessariò debent simul coniungi, ut faciant unam causam totalem & adæquatam: Beata Virgo non potuit se sola Christum Dei verbum concipere, & carne vestire, fuit ergo illi necessaria concausa: hinc ei D. Josephus Deo volente conjunctus est, cui propterea competebar Christum in Virgine producere, si viâ ordinariâ, idest ex concubitu generari voluisset, ut potuit in Sententiâ Parris Suaris in 3. part. D. Thomæ quæst. 33. art. 4. disp. 10. sect. 3. cui adhæreo. Sed quia nec decuit, nec voluit Christus hæc viâ concipi, idè ex mente hujus sententiæ, Spiritus sanctus concursus ex parte Divi Josephi necessarium ipse posuit, non quidem eodem modo quo D. Josephus posuisset, sed alio longe sublimiori & diviniore, ex intentione tamen supplendi vices ejus, & implendi præconceptam ab aeterno voluntatem, quâ constitutum erat ipsum efficere Patrem Christi: non enim, ut clarius adhuc in hæc tam su-

blimi materiâ loquamur, quomodo. cumque, &, ut ita dicam, indifferenter respectu Divi Josephi, nihilque de eo cogitans Spiritus sanctus obumbravit Virgini, efformans Christum Dominum in Virgine, sed ex intentione & voluntate supplendi vices D. Josephi? Quid autem hoc est ex intentione & voluntate supplendi vices D. Josephi: nisi illud faciendi (alio tamen modo) quod facere debuisset, & fecisset D. Josephus, nisi voluisset Deus de uxore ejus intactâ concipi & nasci.

Ex quo Divus Paschasius lib. 2. in Matth. ad hæc verba: *Joseph fili David noli timere accipere Mariam conjugem tuam, quod enim in ea, &c.* tam verè, tamque propriè Divum Iosephum Christi Patrem esse censuit, ut non dubitaverit dicere: Ortum Christi secundum carnem pertinere ad ipsum, & propterea esse ejus Patrem: Verba ipsius adhuc in superioribus à nobis data non inutiliter hæc repeto. *Conjugem autem quare dixerit? etiam inter reliqua, quod nihil defuerit operis conjugii, nisi sola commixtio libidinis, in tantum ut ad Ioseph juxta carnem pertineat ortus Christi, si quomodo dici possit idem per hoc Patrem Salvatoris.* Quomodo enim posset dici quod nihil defuerit operis conjugii, &c.: quod ad Ioseph juxta carnem pertineat ortus Christi. Idest, actio illa quæ productus est, nisi illa fuisset posita nomine ipsius & supplendo vices ejus? *ut per hoc dici possit Pater Salvatoris.* Quam eximium istud D. Paschasii ad nostrum intentum!

Eandem nostram sententiam confirmare videntur ea quæ in Responsorio ultimo tertii Nocturni Matutinarum habebat antiquum Breviarium Ordinis nostri, Bruxellis anno 1480. impressum in Officio festi Sancti Josephi, ubi sic habetur. *Nunc ad eum vice Patrem, nunc ad sanctam respicit Matrem, per virgineas cervices, gratas alternando vices.* Dicitur namque ibi Divus Josephus vice Patris Christi, idest generatione, quod scilicet tenuerit locum patris generatione, suppletis ejus vicibus per Spiritum Sanctum.

Id etiam videtur manifestè voluisse insinuare Matthæus cap. 1. referens Christi genealogiam: nam postquam in

in illâ dixit de Prædecessoribus Christi, *Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob, & sic consequenter, ad Josephum tandem perveniens, non dicit Joseph genuit Jesum, sed mutans stylum dicit, Jacob autem genuit Joseph virum Mariae de qua natus est IESVS, qui vocatur Christus: Per quod satis insinuat aliam esse Christi generationem quam præcedentium, & Divum Josephum esse Christi Patrem, quandoquidem per ipsum ducatur ejus Genealogiam, non tamen ita ut hunc in eâ generit, sicut præcedentes in Genealogiâ istâ dicti sunt patres subsequen-
tium. Quomodo ergo? Audi ex his, quæ subdit in nostram sententiam. *Christi autem generatio sic erat: Cum esset desponsata Mater IESV Maria Joseph, antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu sancto.* Ubi notanda verba illa: *Christi autem generatio sic erat.* Quasi & Christi productio sit etiam generatio pertinetis quoque ad Divum Josephum, per quem ejus Genealogia deducta fuit, non quia sit à Divo Josepho effectivè & per se, ut cetera in eadem Genealogiâ, quomodo ergo? nisi quia suppletio operationis ex parte Divi Josephi necessaria ad generationem & paternitatem in uxore suâ per Spiritum Sanctum facta, ad Divum Josephum pertinet, & reputatur pro generatione.*

XX. Maximè etiam facit ad confirmationem hujus nostræ sententiæ Divus Lucas qui Evangelii sui cap. 2. non semel Divum Josephum cum Beatâ Virgine vocat communi nomine Christi *Parentem.* Verſ. 27. *Cum inducerent puerum IESVM Parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo.* Verſu 41. *Et ibant Parentes ejus per omnes annos in Jerusalem in die solemnium Pasche.* Verſ. 43. *Remansit autem puer IESVS in Jerusalem & non cognoverunt Parentes ejus.* Cum enim *Parentes* dicatur à *Pario*, & significet actionem generandi, quomodo D. Josephus qui non genuit Christum ut Maria, posset dici ejus *Parentes* ut illa, nisi quia Spiritus Sanctus pro eo illum in uxore suâ produxit? Quare cum quod quis per alium facit per se ipsum facere censetur, vocatur Divus Joseph *Parentes* Christi ac si eum pro-

duxisset, quia Spiritus Sanctus illum in Virgine pro ipso produxit.

CAPUT XII.

Roboratur Assertum nostrum de veritate Paternitatis Divi Josephi absque generatione, per considerationem modi quo Patres generatione sunt, & dicuntur verè Patres.

GRAVIS est apud Philosophos disceptatio in libris de Generatione & Corruptione à quo sit principaliter productio viventium ex semine genitorum, seu quænam sit causa principalis productionis illorum?

Prima sententia est illorum, qui dixerunt causam principalem esse animam ipsius proles, quæ statim ac producta est, seipsam unit materiæ præparatæ & organizatæ per semen: ex eâ enim unione resultat compositum, quod dicitur & est idem quod genitum. Sed hujus sententiæ falsitas dudum detecta est, & ideò à Scholis exulare iussa. Nam primò in Brutis eadem est causa educationis animæ eorum ex materiâ, quæ unionis ad illam: Sed anima proles in brutis nõ educit seipsam, hoc enim est impossibile, ergo nec unit. Secundò, Quare illa ipsa res quæ educit istam animam è materiâ, non posset æquè illam ei unire? Tertio, quia anima nihil agit in corpore, nisi ut actus informans. Atqui ut actus informans, est jam unita corpori: in hac autem sententia esset forma assistens ante unionem, ibique jam operans unionem. Quarto, quia sic posset dici quod proles produceret seipsam, quandoquidem produceretur per aliquid sui. Quintò, quia sic esset falsum quod Pater & Mater verè producerent prolem.

Secunda sententia est Okami in 3. sent. quæst. 3. & Nominalium, qui volunt causam principalem productionis proles esse animam Matris solam, propter proximitatem ejus ad materiæ, ex quâ producitur proles. Sed & hæc
VY
rejecitur